

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobců: **a) V. N., b) JUDr. V. N., c) L. Š., d) Ing. J. N.**, proti žalovanému: **Zeměměřický a katastrální inspektorát v Plzni**, se sídlem Radobyčická 2465/12, Plzeň, za účasti osob zúčastněných na řízení: I) J. H., II) Ing. J. H., v řízení o kasační stížnosti žalobkyně b) proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 25. 7. 2013, č. j. 30 A 30/2011 – 111,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Osoby zúčastněné na řízení I) a II) **n e m a j í** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Předcházející řízení a obsah kasační stížnosti

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 3. 5. 2011, č. j. ZKI-O-9/70/2011 (dále jen „napadené rozhodnutí“), bylo zamítnuto odvolání žalobců a) – d) a potvrzeno rozhodnutí Katastrálního úřadu pro Plzeňský kraj, Katastrální pracoviště Domažlice ze dne 20. 1. 2011, č. j. OR-255/2010-401/19, kterým nebylo vyhověno nesouhlasu s neprovedením opravy v katastrálním území Radonice u Milavčí, neboť se nejedná o chybu v katastrálním operátu podle ustanovení § 8 zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „katastrální zákon“); v katastrálním operátu pro katastrální území Radonice u Milavčí proto zůstaly evidovány tyto údaje – parcela 836, zastavěná plocha a nádvoří o výměře 799 m², parcela 835/2, zastavěná plocha a nádvoří o výměře 212 m², parcela 835/3, zastavěná plocha a nádvoří o výměře 676 m², geometrické a polohové určení

hranic těchto pozemků se nemění. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že žalobci a) – d) podali dne 2. 8. 2010 návrh na opravu chybného geometrického a polohového určení společné hranice pozemků p. č. 836, p. č. 835/2 a p. č. 835/3 v k.ú. Radonice u Milavčí a o uvedení katastrálního operátu a katastrální mapy do stavu před novým mapováním v souladu se smlouvou postupní RI-484/1974 (dále jen „postupní smlouva“) a geometrickým plánem ze dne 16. 11. 1973 č. zak. 762-0084-3 (dále jen „geometrický plán z roku 1973“). Tomuto návrhu prvostupňový orgán nevyhověl. V průběhu odvolacího řízení bylo provedeno šetření v terénu dne 19. 4. 2011, kdy bylo zjištěno, že sporný bod není v terénu znatelný, uprostřed dvora se nachází betonová vpust na odpadní vodu. Na místě byly změřeny některé vzdálenosti mezi lomovými body hranic pozemků p. č. 836, p.č. 837/2, p.č. 835/2 a p.č. 835/3, a rovněž byl porovnán stav terénu s platnou katastrální mapou. Byly přitom zjištěny odchylky budov v terénu na p.č. 835/3, které jsou však dostačující pro kontrolní měření. Na p.č. 836 pouze 2 ze 3 budov svými rozměry a polohou odpovídají geometrickému plánu z roku 1973. Dále bylo zjištěno, že budova na p.č. 834, na které byl v geometrickém plánu z roku 1973 označen začátek měřické přímky určující sporný bod, neodpovídá stavu v geometrickém plánu. U budov na p.č. 835/3 jsou v terénu stabilizované dvě železné trubky, z nichž jeden je koncový bod měřické přímky, která v geometrickém plánu určovala sporný bod. Porovnáním kontrolních měř bylo zjištěno, že poloha železných trubek v terénu odpovídá stavu v geometrickém plánu. Bylo ale shledáno, že hranice mezi pozemky p.č. 835/2 a p.č. 835/3, dle náčrtu pro nové mapování ZMVM (základní mapa velkého měřítka) mezi body č. 126 a č. 147, v platné katastrální mapě neodpovídá hranici uvedené v geometrickém plánu. Železná trubka, která v geometrickém plánu označovala konec výše uvedené měřické přímky, není v terénu umístěna na jihozápadním rohu budovy na p.č. 835/3, ale těsně u budovy cca 1 m severně od jejího jihozápadního rohu, což neodpovídá i zákresu v digitální katastrální mapě. Žalovaný uvedl, že účastníci řízení nabyli předmětné nemovitosti v rozsahu a hranicích uvedených v geometrickém plánu z roku 1973 a v notářském zápisu postupní smlouvy, třebaže v roce 2000 a 2003 došlo ke změně vlastnického práva k předmětným pozemkům, a to usnesením civilních soudů ve věci projednání dědictví po bývalých vlastnících. Geometrický plán byl do mapy evidence nemovitostí zakreslen v roce 1977. V letech 1984 až 1986 proběhlo v k.ú. Radonice u Milavčí mapování leteckou fotogrammetrií; obnova operátu evidence nemovitostí byla ukončena vyhlášením platnosti v roce 1986. V roce 1991 byl Střediskem geodézie Domažlice vyhotoven ZPMZ (záznam podrobného měření změn) č. 64 a protokol o opravě chybného zákresu vlastnické hranice ze dne 25. 3. 1991, který byl podepsán všemi zúčastněnými stranami, a byl proveden zápis postupní smlouvy. Žalovaný zjistil, že situace v dnešní katastrální mapě částečně neodpovídá geometrickému plánu z roku 1973, ale že odpovídá současnému stavu v terénu a výsledkům z mapování v letech 1984 až 1986. Při místním šetření se porovnával skutečný stav předmětů šetření v terénu se stavem v tehdy platné mapě evidence nemovitostí a v soupise nemovitostí; sporný bod byl při místním šetření vyšetřen, zaměřen a zakreslen v ZMVM. Před vyhlášením platnosti obnoveného operátu proběhlo řízení o námitkách, přičemž v té době nebyla podána žádná námitka k nově zaměřeným parcelám, které jsou předmětem tohoto řízení. Obnova operátu evidence nemovitostí mapováním byla podle žalovaného vyhotovena v souladu s tehdy platnými právními předpisy. Na náčrtech k obnově operátu mapováním je patrný rozdílný průběh hranic mezi p. č. 835/1 (DKM p. č. 835/3) a p. č. 835/2, kdy byla p. č. 835/2 chybně zrušena a sloučena s p. č. 835/1. Z toho důvodu byl v roce 1991 vyhotoven ZPMZ č. 64 ze dne 5. 4. 1991 a zúčastněnými stranami podepsán protokol o opravě chybného zákresu vlastnické hranice ze dne 25. 3. 1991. Počáteční bod opravou obnovené vlastnické hranice je totožný se sporným bodem, který je předmětem tohoto řízení. Oměrná míra mezi body č. 126 a č. 147 je v náčrtu pro mapování ZMVM i v ZPMZ č. 64 uvedena 6 m, což odpovídá i současnému stavu v platné digitální mapě. K meritu věci žalovaný uvedl, že nelze tvrdit, že původním výsledkem zeměměřičské činnosti je nesporně geometrický plán z roku 1973, jelikož poté probíhala obnova operátu novým mapováním v letech 1984 až 1986. Stav v terénu byl vyšetřen, zmapován, v námitkovém řízení nezpochybně a jeho výsledky

pokračování

byly navíc potvrzeny v r. 1991 v rámci opravy chyby. Opravou chyby byla obnovena vlastnická hranice mezi p. č. 835/2 a p.č. 835/3, tedy mezi sporným bodem a bodem dle náčrtu pro tvorbu ZMVM č. 147; s čímž tehdejší vlastníci vyslovili souhlas. Stav po této opravě odpovídá stavu v dnes platné katastrální mapě a je v souladu s podklady, které jsou k dispozici na katastrálním pracovišti. Žalovanému se tedy nejví omyl jako zřejmý; vlastníci rovněž v průběhu řízení nepředložili souhlasné prohlášení, ale každý z nich měl o hranici svého pozemku s druhým pozemkem odlišné představy. Podle žalovaného proto nebylo prokázáno, že došlo k nějaké chybě. Předchozí chyba v podobě zániku pozemku p. č. 835/2 byla napravena v roce 1991. Spor o vlastnictví nemůže být podle žalovaného řešen v řízení o provedení opravy, ale pravomoc zde mají civilní soudy.

[2] Žalobci a) – d) proti napadenému rozhodnutí brojili žalobou ze dne 23. 6. 2011, v níž tvrdili, že v roce 1974 byla uzavřena postupní smlouva mezi původními vlastníky – manžely J. N. starším a A. N. jako postupujícími na straně jedné a jejich synem J. N. mladším (nar. X) s manželkou V. N. (nar. X), a dcerou postupujících M. H. (nar. X) s manželem J. H. (nar. X) jako nastupujícími na straně druhé, jejíž součástí byl i geometrický plán z roku 1973, kterým došlo k rozdělení stavebních parcel a zahrad. Na základě této skutečnosti účastníci smlouvy nabyli vlastnická práva. Žádná další smlouva nebyla uzavřena, přesto žalovaný odmítl zapsat hranici pozemků podle této postupní smlouvy. Chybné geometrické a polohové určení společné hranice pozemku č. 836, 835/2, 835/3 vzniklo podle žalobců na základě řady omylů pracovníků katastrálního úřadu, neboť byly překročeny mezní odchylky stanovené prováděcím předpisem. První chybu žalobci spatřují v tom, že geometrický plán z roku 1973 byl zapsán až v roce 1977 a vlastní postupní smlouva až v roce 1991. V letech 1984 – 1986 v katastrálním území Radonice u Milavčí proběhlo mapování základní mapy velkého měřítka (dále jen „ZMVM“), když v době tohoto mapování byla hranice určena geometrickým plánem z roku 1973. Na základě chyb pracovníků geodzie jsou na výzvách k účasti na tomto mapování zapsáni předchozí vlastníci; pozvánka k místnímu šetření tedy nebyla předána ani původním, ani skutečným vlastníkům. Žalobcům nebylo zřejmé, kdo s tímto mapováním ve skutečnosti za vlastníky dotčených nemovitostí souhlasil. Přítomnost těchto osob však podle žalobců nebyla nutná, protože správné určení hranice obsahoval geometrický plán z roku 1973. Při mapování ZMVM byl chybně určen bod číslo 32-126 přibližně o 1,5 m a byla zrušena hranice mezi parcelami č. 835/2 a 835/3. Žalobci souhlasili s tím, že 25. 3. 1991 všichni tehdejší vlastníci předmětných pozemků (J.N., V. N., J. H. a M. H.) prohlásili v protokolu o opravě chybného zákresu vlastnické hranice, že jejich vlastnické hranice nikdy měněny nebyly, z čehož žalobci dovozují, že tito vlastníci se dovolávali hranic podle geometrického plánu z roku 1973; tento projev vůle však nebyl geodézií respektován. Geodzie proto měla provést opravu hranice pozemků podle postupní smlouvy a geometrického plánu z roku 1973 a určení bodu 32-126. Spis dokládá, že došlo k podrobnému měření změn č. 64, jako důvod změny je uvedena oprava chybného zákresu; v samotném záznamu o opravě chyby je uvedeno měření pásmem, nové hranice označeny zdí, plotem, což žalobci považují za zásadní pochybení, protože zeď ani plot mezi pozemky nikdy nestály. Záznam o opravě chybného zákresu považují žalobci za vadný, neboť údaje v něm jsou často přepisované a dopisované. Nadto nebyla provedena oprava chybně určeného bodu 32-126 a došlo k nové chybě v podobě bodu 32-147. Žalobcům není zřejmé, z čeho žalovaný v napadeném rozhodnutí dovozuje, že tehdejší vlastníci s provedením takové změny (s provedenou opravou a geometrickým a polohovým určením sporného bodu) vyslovili souhlas. Žalobci byli přesvědčeni, že byly splněny podmínky pro postup podle § 8 odst. 1 katastrálního zákona, tj. že žalovaný měl přistoupit k opravě chybného údaje v katastru. Žalovaný v neposlední řadě přehlédl ustanovení § 52 odst. 3 vyhlášky č. 26/2007 Sb. (dále též „katastrální vyhláška“), podle které se chybné geometrické a polohové určení opraví na základě výsledků zeměměřických činností, které jsou využívány pro účely katastru, podle potřeby v součinnosti s osobou odborně způsobilou k výkonu zeměměřických činností (dále jen "způsobilá osoba") a písemného

prohlášení vlastníků, že hranice nebyla jimi měněna, není sporná ani nebyla zpochybněna; prohlášení není třeba, pokud z původního výsledku zeměměřické činnosti je chyba zřejmá, nebo pokud se jedná o opravu na podkladě opravy listiny. Žalobci nadto v průběhu správního řízení přesvědčivě vyvrátili tvrzení ostatních účastníků řízení, a svá tvrzení řádně doložili. Odkaz správních orgánů na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 46/2008 není správný, protože soud se vyjadřoval k vyhlášce č. 190/1996 Sb., nikoli k platné vyhlášce č. 26/2007 Sb., která obsahuje jiné podmínky pro opravu chybného geometrického a polohového určení hranice pozemku. Správní orgány totiž přehlédly, že skutkové a právní otázky případů řešených civilními a správními soudy jsou odlišné od případu žalobců. Správní orgány nadto porušily procesní práva žalobců, protože při vydání napadeného rozhodnutí nevyčkaly na uplynutí odvolací lhůty, která žalobcům běžela u prvostupňového rozhodnutí o jejich námitce podjatosti proti úředníkům, kteří prováděli místní šetření dne 19. 4. 2011; a protože žalovaný chtěl provést neoficiální návštěvu k ověření stavu v terénu za účasti pouze jednoho dotčeného vlastníka bez vědomí ostatních. Žalobci napadali závěry žalovaného zjištěné v místním šetření; postavení budovy na pozemku p. č. 834 je totiž pro posouzení věci zcela irelevantní, protože žalovaný měl vycházet z geometrického plánu z roku 1973. Žalobcům nebylo zřejmé, proč žalovaný nepřistoupil k zaměření bodu č. 14,53. Žalobci souhlasili se závěrem žalovaného, že hranice mezi pozemky p. č. 835/2 a p. č. 835/3 dle náčrtu pro nové mapování ZMVM mezi body č. 126 a č. 147 neodpovídá hranici uvedené v geometrickém plánu, to však představuje důvod, proč žalobci požadovali opravu chyby operátu. Žalobci v neposlední řadě poukazovali na to, že katastrální úřad na samém začátku projednání jejich návrhu v protokolu dne 24. 9. 2010 uvedl, že geometrické a polohové určení této hranice je definováno geo.pl.č.zak. 762/0084-3, na jehož základě došlo postupní smlouvou k převodu vlastnického práva; následně však katastrální úřad na základě týchž podkladů rozhodl zcela opačně. Žalobci proto navrhovali zrušení napadeného rozhodnutí pro nezákonnost a vady řízení.

[3] Žalovaný se k žalobě vyjádřil podáním ze dne 19. 9. 2011, v němž uvedl, že žalobci podali návrh na opravu chybného geometrického a polohového určení společné hranice pozemků p. č. 836, p.č. 835/2 a p.č. 835/3 v k.ú. Radonice u Milavčí a uvedení katastrálního operátu a katastrální mapy do stavu před novým mapováním v souladu s postupní smlouvou a geometrickým plánem z roku 1973. K námitkám žalobců proti dohodě tehdejších vlastníků z roku 1991 žalovaný uvedl, že tato dohoda byla tehdejšími vlastníky uzavřena v souladu s vyhláškou č. 23/1964 Sb., podle které pokud bylo nesporně zjištěno, že zákresy vlastnických hranic v mapách evidence nemovitostí byly provedeny nesprávně, opraví chybné zákresy orgány geodézie po předchozím protokolárně zjištěném souhlasu vlastníků dotčených pozemků. Vzhledem k tomu, že při tvorbě ZMVM došlo k chybě při vyšetření vlastnické hranice vzniklé podle geometrického plánu z roku 1973, byl dne 13. 3. 1991 vyhotoven záznam podrobného měření změn (dále jen „ZPMZ“) č. 64, v němž je vlastnická hranice mezi pozemky obnovena a zobrazena silnou čarou. Dne 25. 3. 1991 byl na geodézii tehdejšími vlastníky podepsán protokol o opravě chybného zákresu vlastnické hranice podle ZPMZ. Žalovaný nevyločil, že mohlo při vyplňování tabulky ZPMZ dojít k chybě ohledně údajných plotů a zdí stojících na předmětných pozemcích, tato skutečnost však nemůže mít vliv na konečný výsledek řízení. Předmětem opravy v roce 1991 podle ZPMZ nebylo polohové určení bodu 32-126, neboť tyto souřadnice byly určeny při tvorbě ZMVM; tehdejší vlastníci proti tomuto ničeho nenamítali a rovněž s tím vyslovili souhlas při provádění opravy v roce 1991 dle ZPMZ. Skutečnost, že se jedná o spor sousedů o průběh vlastnické hranice, žalovanému bez jakýchkoli pochyb vyplývá z obsahu správního spisu, neboť dotčení vlastníci mají o průběhu hranice zcela jiné mínění. Žalovaný nesouhlasil s tím, že by byla porušena procesní práva žalobců, protože o jejich námitce podjatosti bylo rozhodnuto orgánem prvního stupně, přičemž odvolání v takové věci nemá odkladný účinek, tudíž žalovaný dovozoval, že mohl ve věci pokračovat. Žalovaný nepopíral, že jeho zaměstnankyně emailem kontaktovala jednu ze žalobkyň za účelem seznámení se se skutečným

pokračování

stavem věcí v terénu. Žalovaný se dovolával toho, že takto mohl podle svého názoru postupovat podle § 7 zákona č. 200/1994 Sb., přičemž až následně mohl vydat usnesení o ohledání. Žalovaný byl přesvědčen o tom, že je důležité, zda byla budova na vedlejším pozemku zbourána či nikoli, protože počátek měřické přímky z geometrického plánu z roku 1973 se nachází na budově postavené na p. č. 1503/2. Původní budova tedy stála na vlastnické hranici, současná budova na ní nestojí, ale uvnitř sousedního pozemku, tudíž vlastnická hranice není v terénu znatelná. Absenci této původní budovy považuje žalovaný pro zrekonstruování měřické přímky za zásadní. Situace v terénu se tedy liší, neboť i další budovy byly přestavěny. Předmětný bod není v terénu znatelný, žalovaný proto nemohl jeho polohu ověřit. Zaměstnankyně nesdělila, že důležitý bod nebude měřit, pouze uvedla, že jej nebude vytyčovat, protože jí to nepřísluší. Odmítla tedy vytyčit bod sama, což vyplývá z její pravomoci dané zákonem č. 359/1992 Sb., o zeměměřičských a katastrálních orgánech. Žalovaný proto navrhol, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

[4] Žalobci na vyjádření žalovaného reagovali podáním ze dne 19. 10. 2011, v němž trvali na tom, že žalovaný nesprávně danou situaci vykládá jako spor sousedů o průběh vzájemné vlastnické hranice mezi pozemky, neboť tyto hranice jsou objektivně dané, přičemž veškeré chyby v zaměření je nutné přičíst na vrub geodézie. To bez jakýchkoli pochyb vyplývá i z dohody tehdejších vlastníků z roku 1991; naopak z obsahu této dohody nelze jakkoli dovodit, že byl někým dán souhlas k zapsání bodu 32- 126 a 32 – 147. Žalobci nechápali, proč se žalovaný zdráhal zaměřit sporný bod.

[5] Žalovaný k věci vypracoval dne 15. 7. 2013 konečný návrh rozsudku, v němž vysvětlil, že oprava údajů dle § 8 katastrálního zákona a prováděcích předpisů slouží k určení, kdo je jako vlastník nemovitosti v katastru evidován, nikoli kdo je vlastníkem nemovitostí. Rozhodnutí o opravě proto nemá mít hmotněprávní, nýbrž jen evidenční účinky. Žalovaný poukázal na to, že zápis obou sporných bodů byl proveden na základě ZMVM, proti které tehdejší vlastníci v době jejího pořizování nic nenamítali. Chybný stav vzniklý ZMVM byl odstraněn v součinnosti s tehdejšími vlastníky v roce 1991. Pan N. dokonce potvrdil podpisem přímo ZPMZ č. 64. Výsledky měření v roce 1991 se staly podkladem pro zápis platného geometrického a polohového určení hranic pozemků p. č. 835/2 a p. č. 835/3. Podle žalovaného nejsou splněny podmínky pro opravu chyby podle ustanovení § 52 odst. 3 katastrální vyhlášky, protože se nejedná o případ opravy listiny, a nelze hovořit o tom, že by chyba byla zřejmá z původního výsledku zeměměřičské činnosti; o takový případ by se jednalo, pokud by výsledek původní zeměměřičské činnosti byl v rozporu se současným stavem v katastru nemovitostí. Žalobci v tomto směru napadají správnost samotného původního výsledku zeměměřičské činnosti, což jim neumožňuje podle žalovaného domáhat se opravy chyby v katastru. K opravě chyby by proto žalovaný mohl přistoupit pouze tehdy, pokud by s tím všichni dotčení vlastníci souhlasili, což se však nestalo. Pokud byli vlastníci 20 let od určení hranice v roce 1991 nečinní, nemohou se nyní dovolávat údajných vad vztahujících se k jednání tehdejšího střediska geodézie.

[6] Žalobci k věci vypracovali dne 22. 7. 2013 konečný návrh, v němž požadovali, aby byl naplněn smysl institutu opravy chyb, tedy dosažení souladu mezi evidovanými a skutečnými údaji. Vlastnické právo žalobců je přitom dáno postupní smlouvou a geometrickým plánem z roku 1973, což nebylo nikým zpochybněno. Žalobci tvrdili, že zápis byl v roce 1991 proveden mylně, když se pracovník geodézie neřídil geometrickým plánem z roku 1973. Žalobcům nebylo známo, že by se některý z tehdejších vlastníků účastnil místního šetření v roce 1991, na které odkazuje žalovaný. Tehdejší vlastníci jednoduše předpokládali, že hranice pozemků bude vyznačena podle geometrického plánu z roku 1973 a nikoli že ZPMZ č. 64 bude obsahovat další chybu. Pan H. starší tuto skutečnost v minulosti vždy respektoval, teprve až v roce 2010 po zjištění, že katastr obsahuje jiné údaje, se začal účelově chovat na újmu žalobců. Žalobci nesouhlasili s tím, že jejich

údajná pasivita jim neumožňuje domáhat se opravy chyby v katastru. Rovněž setrvali na své námitce spočívající v porušení jejich práv tím, že žalovaný nevyčkal toho, zda žalobci nepodají odvolání proti rozhodnutí o jejich námitce podjatosti úředních osob provádějících místní šetření, zvláště když žalobci dovozovali, že úředníci žalovaného komunikovali s osobami zúčastněnými na řízení.

[7] Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 25. 7. 2013, č. j. 30 A 30/2011 – 111, žalobu jako nedůvodnou zamítl. Odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2013, č. j. 7 As 131/2012 – 32, a dovodil, že žalovaný nemohl vyhovět žádosti žalobců, neboť nebyly splněny podmínky katastrálního zákona a vyhlášky č. 26/2007 Sb., neboť se v posuzované věci nejedná o zřejmý omyl. Odkazují-li žalobci na postupní smlouvu, krajský soud uvádí, že z jejího obsahu nevyplývá nic o průběhu sporné hranice. Relevantní údaje jsou obsaženy pouze v geometrickém plánu z roku 1973, který se skládá ze snímku katastrální mapy a snímku mapy evidence nemovitostí; na snímku mapy evidence nemovitostí v měřítku 1 : 2880 je zakreslen průběh sporné hranice, který je obsažen i na situačním náčrtu. Použitelnost snímku mapy evidence nemovitostí v měřítku 1 : 2880 je podle krajského soudu pro podrobné určení průběhu hranice omezená (nikoli však bezvýznamná). Ze snímku mapy evidence nemovitostí krajský soud vyčetl, že začátek sporné hranice je situován do zhruba poloviny vzdálenosti mezi budovami přiléhajícími k jižní části stavby obdélníkového tvaru tvořící severní část nemovitostí (staveb i pozemků) patřících do (spolu)vlastnictví stávajících žalobců a osob zúčastněných na řízení. Konkrétně se jedná o budovu o rozměrech (podle situačního plánu) 16,10 x 9,05 m (H., R. čp. X) a budovu o rozměrech 3,80 x 5,80 m (N., R. č. p. X). Situační náčrt však počátek průběhu sporné hranice posouvá jinak, a to do vzdálenosti zhruba jedné třetiny od budovy o rozměrech 16,10 x 9,05 m a dvou třetin od budovy o rozměrech 3,80 x 5,80 m. Krajský soud dále poukázal na to, že zatímco snímek mapy evidence nemovitostí je zakreslen v určeném měřítku, u situačního náčrtu (ve vztahu k němuž žalobci tvrdí posunutí sporné hranice o přibližně 1,5 metru v její spodní části) je výslovně uvedeno, že je bez měřítka. Tato skutečnost podle krajského soudu relativizuje jeho použití stran tvrzeného zřejmého omylu, a to i vzhledem k zákresu hranice na snímku mapy evidence nemovitostí, když jsou oba součástí geometrického plánu z roku 1973. Soud rovněž poukázal na ZMVM a opravu v roce 1991. S odstupem řady let nelze podle soudu zjistit, podle jakých podkladů byl sporný měřický bod 32-126 určen a proč byl tehdejšími šetřiteli určen tak, jak je uvedeno v měřickém náčrtu. Za důležité soud shledal to, že obnova operátu byla ukončena vyhlášením platnosti, tudíž se údaje staly závaznými. Provedenou opravu v roce 1991 soud vyložil tak, že tehdejší vlastníci vzali na vědomí, že chybný zákres vlastnických hranic v pozemkové mapě bude opraven podle zaměření, a že uznávají jejich stávající průběh v terénu za správný. Tímto prohlášením totiž uvedli, že vlastnické hranice nebyly nikdy, tj. ani obnovou v letech 1984 – 1986, měněny a že uznávají jejich stávající průběh v terénu za správný. Žalobci však toto zpochybňují, když obnovu operátu v osmdesátých letech rozporují. Krajský soud proto uzavřel, že není pochyb o tom, že stran sporné hranice došlo v minulosti k chybě (u spojnice mezi body 32-126 a 32-147). Na druhou stranu ale soud musel poukázat na to, že existují zjevné rozpory mezi zákresem hranice v geometrickém plánu z roku 1973 a že v mezidobí proběhla 2 řízení, během nichž právní předchůdci žalobců a osob zúčastněných na řízení nevnesli žádné námitky proti průběhu dnes sporné hranice. Nastíněné rozpory krajský soud hodnotí jako natolik zásadní, že je nelze řešit v řízení o opravě chyby v katastrálním operátu, ale v občanskoprávním řízení o určení vlastnictví sporné části pozemku. K namítaným procesním vadám krajský soud zaujal stanovisko, že žalobci mohli i přes vydání napadeného rozhodnutí podat odvolání; nadto samotná námitka podjatosti byla žalobci vnesena jen velmi obecně, neboť rozporovali odbornost zaměstnanců žalovaného. Nezákonně by napadené rozhodnutí bylo pouze tehdy, pokud by se žalovaný takovouto námitkou nezabýval vůbec, což se v předmětné věci nestalo. K námitce ve vztahu k neoficiální návštěvě krajský soud uvedl, že tato návštěva se nakonec

pokračování

neuskutečnila a že proběhlo standardní místní šetření, tudíž žalobci nemohli být poškozeni na svých právech.

[8] Proti tomuto rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 25. 7. 2013, č. j. 30 A 30/2011 – 111, podala žalobkyně b) (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost ze dne 23. 9. 2013, ve které se dovolávala důvodů podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatelka zdůrazňovala, že od počátku správního řízení považovala za rozhodující a nezpochybnitelné, že vlastnické právo k předmětným nemovitostem je dáno postupní smlouvou a geometrickým plánem z roku 1973. Stěžovatelka proto odmítla závěr krajského soudu, že postupní smlouva nemá žádné ustanovení vymezující či určující průběh sporné hranice, neboť ta odkazuje na geometrický plán z roku 1973. Stěžovatelka dále nesouhlasila s tím, jak krajský soud vyhodnotil samotný geometrický plán z roku 1973, neboť nesprávně vyhodnotil použitelnost snímku mapy evidence nemovitostí v měřítku 1: 2880. Geometrický plán svými náležitostmi a přesností odpovídal tehdy platným právním předpisům, soudem popsáný rozpor mezi mapou evidence nemovitostí a situačním náčrtem nemůže mít vliv na jeho platnost. Za určující stěžovatelka považovala měřené údaje uvedené v situačním náčrtu geometrického plánu, tedy oměrné míry. Situační náčrt se kreslil od ruky, nemohl proto posouvat počátek průběhu sporné hranice jinak, ale rozhodující byly jasné míry, které byly dány od pevných bodů, jak jsou přesně uvedeny v situačním náčrtu. Platnost a správnost vyhotovení geometrického plánu nebyla nikdy nikým zpochybněna. Předmětná hranice je snadno změřitelná a zjištělná, nadto oměrné míry byly inspektorátem ověřeny při místním šetření. Samotný žalovaný přitom potvrdil, že hranice v platné katastrální mapě neodpovídá hranici uvedené v geometrickém plánu, který je původním výsledkem zeměměřičské činnosti. Správnost zápisu vlastnické hranice v geometrickém plánu z roku 1973 považuje stěžovatelka za nespornou. Pokud krajský soud neměl v tomto směru příslušnou odbornou způsobilost, měl ustanovit znalce z oboru geodézie a kartografie. Vlastnická hranice nebyla nikdy z vůle vlastníků dotčených pozemků měněna jakoukoli smlouvou. Nesprávné posouzení této otázky považuje stěžovatelka za závažnou vadu řízení před soudem mající za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, stejně jako neuvedení dostatku správných důvodů. Stěžovatelka souhlasila se závěrem soudu, že při ZMVM došlo k řadě chyb, avšak vytýkala mu, že tyto chyby byly údajně napraveny jednáním v roce 1991. Stěžovatelka byla přesvědčena, že se v tomto směru krajský soud nevypořádal s její argumentací na str. 4 žaloby, podle které tehdejší vlastníci z důvodu chyb geodézie ani nemohli vědět o probíhajícím mapování; zvláště když předpokládali, že geodézie bude vycházet z geometrického plánu z roku 1973. Geodézie se při mapování dopustila řady zřejmých chyb (zejm. určení bodu 32-126), které zapříčinily nynější stav. Podle stěžovatelky není rozhodné, kdy k chybě došlo, ale za rozhodující považuje to, že stav v katastru nemovitostí neodpovídá geometrickému plánu z roku 1973. Stěžovatelka se dovolávala rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7 As 131/2012, který vykládá tak, že postačuje, lze-li důvodně předpokládat, že při vedení a obnově katastru k omylu došlo, proto by mělo být přistoupeno k opravě takového omylu. Stěžovatelka se nemohla ani ztotožnit se závěry krajského soudu ohledně prohlášení vlastníků z roku 1991, neboť přehlédl existenci postupní smlouvy a geometrický plán z roku 1973. Z protokolu o opravě chybného zákresu vlastnické hranice bez jakýchkoli pochybností vyplývá, že vlastnické hranice nebyly nikdy měněny. Z logiky věci tedy vyplývá, že vlastníci namítali chyby vzniklé v průběhu mapování v 80. letech, tudíž žádali opravu chybného zákresu vlastnické hranice nezpochybnitelně v souladu s postupní smlouvou. Stěžovatelka v žalobě popsala chyby obsažené v ZMPV č. 64, které byly ostatně žalovaným přiznány, zejm. ohledně zakreslení spojnice mezi body 32-126 a 32-147 bez jakéhokoli podkladu a bez vyšetření situace v terénu. Pokud krajský soud konstatoval, že došlo k řadě zřejmých omylů, měl napadené rozhodnutí zrušit, a nikoli žalobu zamítnout, přičemž měl vycházet z ustanovení § 52 odst. 3 vyhl. č. 26/2007 Sb., katastrální vyhlášky. Stěžovatelka se v neposlední řadě dovolávala toho, že žalovaný porušil její procesní práva, když nevyčkal toho, zda nepodá odvolání proti

rozhodnutí o námitce podjatosti úředníků. Stěžovatelka proto navrhovala, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[9] Žalovaný se ke kasační stížnosti vyjádřil podáním ze dne 15. 10. 2013, v němž odkázal na svá předcházející vyjádření v dané věci. Stěžovatelka se sice dovolává geometrického plánu z roku 1973, ale přehlíží, že zde existuje ZMVM a ZPMZ č. 64. Žalovaný nikdy neuvedl, že původní výsledek zeměměřické činnosti je v rozporu se současným stavem v katastru nemovitostí, neboť zdůrazňoval, že stav katastru nemovitostí odpovídá výsledkům ze ZMVM a ZPMZ č. 64, zvláště když vlastníci v roce 1991 s tímto stavem fakticky vyslovili souhlas. K námitkám ohledně nevědomosti vlastníků o obnově operátu žalovaný poukázal na to, že v mezidobí proběhly skartační lhůty; za podstatné však žalovaný považoval to, že byl zachován výstup z tohoto mapování. Žalovaný odmítl výhrady stěžovatelky proti ZPMZ č. 64, neboť z ničeho nevyplývá, že tehdejší vlastníci požadovali opravu v souladu s postupní smlouvou a geometrickým plánem; pokud by tomu bylo tak, pak by nebyl důvod ZPMZ č. 64 vůbec vyhotovovat. Šetření v terénu v roce 1991 proběhlo, pokud neměli vlastníci možnost se je zúčastnit, pak je podle žalovaného otázkou, proč podepisovali protokol o opravě a proč p. Němec přímo v ZPMZ č. 64 potvrdil, že byl seznámen s průběhem a označením hranic nově oddělovaných pozemků. Odkaz stěžovatelky na rozsudek Nejvyššího správního soudu podle žalovaného naopak dokládá správnost jeho závěrů, protože sporná hranice je zobrazena v souladu s obsahem listin, které má katastrální úřad k dispozici.

[10] Kasační stížnost podpořili žalobci a), c) a d) podáním ze dne 14. 10. 2013, v němž se plně ztotožnili s argumentací stěžovatelky.

[11] K vyjádření žalovaného podala stěžovatelka a žalobci a), c) a d) repliku ze dne 29. 10. 2013, podle níž se správní orgány nezabývaly nabývacím titulem žalobců, a to postupní smlouvou a geometrickým plánem z roku 1973. Žalovaný sám v napadeném rozhodnutí konstatoval, že hranice mezi pozemky podle katastrální mapy neodpovídá hranici uvedené v geometrickém plánu. Tvzení žalovaného, že ZPMZ č. 64 je původním výsledkem zeměměřické činnosti, je nesprávné, neboť to není výsledek zeměměřické činnosti při obnově operátu. Odkaz žalovaného na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 134/2012 je nepatřičný, protože se jedná o odlišnou právní věc. Žalobci nadto prokázali, že se geodézie při obnově operátu dopustila řadu chyb. Stěžovatelka a žalobci doložili, že při jednání v roce 1991 se vlastníci odvolávali na postupní smlouvu (která byla zapsána též den jako protokol o opravě chybného zakreslu vlastnícké hranice) a geometrický plán. Samotný protokol navíc neobsahuje jakýkoli souhlas s tím, že by hranice měla být podle toho, jak ji zakreslil pracovník geodézie v ZPMZ č. 64. Trvali proto na tom, aby na předmětné hranici došlo k opravě chyby.

[12] Osoby zúčastněné na řízení se ke kasační stížnosti nevyjádřily.

II.

Posouzení kasační stížnosti

[13] Stěžovatelka je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byla účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek Krajského soudu v Plzni vzešel (ustanovení § 102 s. ř. s.), kasační stížnost je včasná (ustanovení § 106 odst. 2 s. ř. s.) a přípustná, neboť nejsou naplněny důvody podle ustanovení § 104 s. ř. s. způsobující její nepřipustnost.

[14] Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněného důvodu. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

pokračování

[15] Z obsahu kasační stížnosti vyplývá, že ji stěžovatelka podala z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Nejvyšší správní soud napadený rozsudek přezkoumal podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené „*nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.*“ Nesprávné posouzení právní otázky v předcházejícím řízení spočívá v tom, že na správně zjištěný skutkový stav byl krajským soudem aplikován nesprávný právní názor. Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu „*vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.*“ Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu „*nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.*“

[16] Po přezkoumání kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[17] K otázce nepřezkoumatelnosti z hlediska nesrozumitelnosti či nedostatku důvodů rozhodnutí se vyjádřil Nejvyšší správní soud, např. ve svém rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75, (všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), takto:

[18] „*Za nesrozumitelné lze obecně považovat takové soudní rozhodnutí, jehož výrok je vnitřně rozporný, kdy nelze zjistit, zda soud žalobu zamítl nebo o ní odmítl rozhodnout, případy, kdy nelze seznat co je výrok a co odůvodnění, dále rozhodnutí, z něhož není patrné, které osoby jsou jeho adresátem, rozhodnutí s nevhodnou formulací výroku, která má za následek, že rozhodnutí nikoho nezavazuje apod. Nedostatkem důvodů pak nelze rozumět dílčí nedostatky odůvodnění soudního rozhodnutí, ale pouze nedostatek důvodů skutkových. Skutkovými důvody, pro jejichž nedostatek je možno rozhodnutí soudu zrušit pro nepřezkoumatelnost, budou takové vady skutkových zjištění, která utvářejí rozhodovací důvody, typicky tedy tam, kde soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem anebo tam, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy v řízení byly provedeny.*“

[19] V případě napadeného rozsudku se krajský soud nedopustil výše uvedené nesrozumitelnosti v podobě vnitřní rozpornosti výroku, nerozlišení výroku a odůvodnění, nezjistitelnosti jeho adresátů či nevhodné formulace, protože napadené rozhodnutí jasně a přehledně obsahuje všechny zákonem předepsané náležitosti. Ostatně samotná stěžovatelka jeho obsahu porozuměla, pouze s jeho obsahem nesouhlasí, což nepředstavuje důvod pro zrušení napadeného rozsudku pro jeho nesrozumitelnost. Dovolává-li se stěžovatelka toho, že se krajský soud dopustil nesprávného posouzení geometrického plánu z roku 1973, které je tak závažné, že toto pochybení představuje jinou vadu řízení ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., Nejvyšší správní soud poukazuje na to, že se jedná o námitku podřaditelnou pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Nesprávný právní názor a nesprávné posouzení věci nemůže představovat naplnění důvodu podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., neboť toto ustanovení z povahy věci v souladu s výše citovaným rozhodnutím Nejvyššího správního soudu míří na zcela jiné případy.

[20] Podle ustanovení § 8 odst. 1 katastrálního zákona „*na písemný návrh vlastníka nebo jiného oprávněného nebo i bez návrhu opraví katastrální úřad chybné údaje katastru, které vznikly a) zřejmým omylem*

při vedení a obnově katastru, b) nepřesností při podrobném měření, zobrazení předmětu měření v katastrální mapě a při výpočtu výměr parcel, pokud byly překročeny mezní odchylky stanovené prováděcím předpisem.“

[21] Podle ustanovení § 8 odst. 2 katastrálního zákona „Katastrální úřad opraví chybné údaje katastru, které vznikly nesprávnostmi v listinách, podle nichž byly zapsány, na základě opravy listiny provedené tím, kdo listinu vyhotovil nebo kdo je oprávněn opravu listiny provést.“

[22] Podle ustanovení § 52 odst. 3 katastrální vyhlášky „Chybné geometrické a polohové určení opraví katastrální úřad na základě a) výsledků zeměměřických činností, které jsou využívány pro účely katastru, podle potřeby v součinnosti s osobou odborně způsobilou k výkonu zeměměřických činností (dále jen "způsobilá osoba") a b) písemného prohlášení vlastníků, že hranice nebyla jimi měněna, není sporná ani nebyla zpochybněna; prohlášení není třeba, pokud z původního výsledku zeměměřické činnosti je chyba zřejmá, nebo pokud se jedná o opravu na podkladě opravy listiny.

Opravou geometrického a polohového určení pozemku dochází zároveň k opravě geometrického a polohového určení rozsahu věcných břemen k částem změnou dotčených pozemků, pokud byl rozsah vymezen podle bodu 16.3 přílohy vzdáleností od hranice parcely.“

[23] Podle ustanovení § 46 odst. 1 vyhlášky č. 190/1996 Sb., Českého úřadu zeměměřického a katastrálního ze dne 19. června 1996, kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon České národní rady č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, „v souboru geodetických informací se opraví chybné geometrické a polohové určení hranice pozemku, je-li nesporně zjištěno a protokolárně doloženo, že se neshoduje se stavem hranice v terénu, současný průběh hranice v terénu není dotčenými vlastníky zpochybňován a nebyl jimi měněn.“

[24] K institutu opravy chyb v katastrálním operátu se opakovaně vyjádřil Nejvyšší správní soud, který v rozsudku ze dne 5. 6. 2008, č. j. 1 As 46/2008 – 134, dospěl k závěru, že „Pokud by tedy byla hranice pozemků v katastru zakreslena v rozporu s podkladovou listinou, bylo by možné uvažovat o chybě způsobené zřejmým omylem při vedení či obnově katastru nemovitostí. Tento závěr by však sám o sobě byl poněkud zjednodušující. Předně je třeba vycházet z toho, že oprava chyby v katastru nemovitostí nemůže zakládat, měnit či rušit vlastnická a jiná věcná práva k nemovitostem. To je nutné dovodit z § 8 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 5 odst. 7 katastrálního zákona, podle něž právní vztahy nemohou být dotčeny revizí údajů katastru, opravou chyb v katastrálním operátu ani obnovou katastrálního operátu, pokud jejich změna není doložena listinou. Provedením opravy zápisu se tedy skutečný právní vztah k nemovitosti nemění; ten lze změnit jen na základě příslušné listiny. Dále je nutné vzít v potaz, že omyl musí být podle § 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona zřejmý - katastrální úřad tedy nemůže přistoupit k opravě chyby, která je nejasná nebo sporná. Konečně nelze odhlédnout od úpravy obsažené v § 46 odst. 1 katastrální vyhlášky (jak na ni upozorňuje žalobkyně), tedy že v souboru geodetických informací se opraví chybné geometrické a polohové určení hranice pozemku, je-li nesporně zjištěno a protokolárně doloženo, že se neshoduje se stavem hranice v terénu, současný průběh hranice v terénu není dotčenými vlastníky zpochybňován a nebyl jimi měněn. Z uvedeného vyplývá, že k opravě chyby v katastru nemovitostí podle § 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona spočívající v nesprávně zakreslené vlastnické hranici může katastrální úřad přistoupit jen tehdy, byla-li hranice zakreslena v důsledku zřejmého omylu pracovníka katastru v rozporu s podkladovou listinou a současně vlastníci braničících pozemků průběh hranice nezpochybňují a v minulosti jej neměnili. Uvedené podmínky přitom musí být splněny kumulativně. Pokud by byl průběh hranice mezi vlastníky sporný, je o něm s konečnou platností oprávněn rozhodnout jen soud v nalézacím řízení k návrhu některého z vlastníků; katastrální úřad však v takovém případě opravu chyby provést nemůže. Nejvyšší správní soud posoudil z výše uvedených hledisek kasační stížnost žalovaného a shledal, že katastrální úřad i žalovaný rozhodli v rozporu se zákonem, a to už z toho důvodu, že předmětný průběh hranice je mezi braničícími vlastníky zjevně sporný. V daném místě probíhala dvakrát obnova katastrálního operátu: platnost obnoveného katastrálního operátu po první obnově byla vyhlášena v roce 1999, platnost

pokračování

obnoveného katastrálního operátu po druhé obnově byla vyblášena dne 14. 7. 1989. V obou případech byla hranice zakreslena jako před provedenou opravou chyby (tj. bez ohledu na bod č. 367-1) a v obou případech měli vlastníci možnost proti obnovenému operátu podávat námitky. Žalobkyně tak z povahy věci neučinila, neboť hranice odpovídala jejím představám, avšak bylo na osobách zúčastněných, aby případně namítaly nesprávnost zakreslené hranice, což zřejmě neučinily. Pokud se pak až v roce 2004 tyto osoby domáhaly opravy průběhu hranice, neboť žalobkyně začala stavět na hranici svého pozemku plot, bylo jim možné vyhovět pouze za předpokladu, že by žalobkyně s takovým postupem souhlasila: pokud tomu tak nebylo, byl o průběhu hranice oprávněn rozhodnout pouze soud a nikoliv žalovaný. Obdobně jen soud v nalézacím řízení může rozhodovat o případných věcných právech k věci cizí vzniklých užíváním části pozemku žalobkyně jako cesty... Nejvyšší správní soud přisvědčuje názoru žalovaného, že obnova katastrálního operátu novým mapováním nemůže být již z podstaty věrnou kopií operátu, který má nahradit, což plyne z § 3 zákona č. 22/1964 Sb., o evidenci nemovitostí, protože orgány geodézie měly při obnově operátu evidence nemovitostí postupovat v souladu se skutečným stavem. To ale nijak neřeší otázku změny hranice po uplynutí téměř dvaceti let od obnovy: pokud vlastníci dotčených pozemků (resp. jeden z nich) se změnou hranice v katastrální mapě v současné době nesouhlasí (nejde tedy i z jejich úhlu pohledu o zřejmý omyl), nelze předmětnou hranici, která byla platně vyblášena v roce 1989 a 1999, měnit za použití § 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona, byť by i bylo možné před katastrálním úřadem věrohodně prokázat, že hranice byla na základě proběhlých obnov katastrálního operátu zakreslena nesprávně.“

[25] S ohledem na výše uvedené závěry obsažené v rozsudku ze dne 5. 6. 2008, č. j. 1 As 46/2008 – 134, by Nejvyšší správní soud mohl s vypořádáním argumentace stěžovatelky ohledně merita věci a nezákonnosti napadeného rozhodnutí ustat, neboť z obsahu spisu je zjevné, že všichni vlastníci pozemků p. č. 836, p. č. 835/2 a p. č. 835/3 - určení jejichž společné hranice pozemků bylo předmětem správního řízení - s opravou nesouhlasí. Byť citovaný rozsudek se týká právního stavu před účinností katastrální vyhlášky, je nutné poukázat na to, že institut opravy chyb v katastrálním operátu (jakož i příslušné podmínky) je zakotven v katastrálním zákoně, nikoli v prováděcím předpisu, který zákonnou úpravu pouze rozvádí a upřesňuje. Nadto Nejvyšší správní soud nenachází podstatného obsahového rozdílu mezi úpravou opravy chyb v katastrálním operátu obsaženou v katastrální vyhlášce a ve vyhlášce č. 190/1996 Sb., které by dopadaly na shodnou otázku, tj. na spornou hranici sousedních pozemků.

[26] Byť stěžovatelka důrazně odkazuje na postupní smlouvu a geometrický plán z roku 1973 a dovolává se jejich závaznosti a platnosti, přičemž zpochybňuje ZMVM a následný ZPMZ č. 64, přehlíží, že tyto následné dokumenty se v mezidobí staly podkladem pro zápis tam uvedených údajů do katastrálního operátu. Řízení o opravě chyb v katastrálním operátu podle § 8 katastrálního zákona však nemůže představovat prostředek, kdy žalovaný bude přezkoumávat platnost jednotlivých listin a aktů, které se staly podkladem pro zápis údajů do katastru, a mezi nimi si „vybírat“, a to zvláště za situace, kdy všichni dotčení vlastníci s opravou údajné chyby nesouhlasí. Nebyly tudíž splněny zákonné podmínky pro to, aby žalovaný návrhu stěžovatelky a ostatních žalobců vyhověl.

[27] Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 31. 7. 2013, č. j. 7 As 90/2012 – 65, dospěl k právnímu názoru, že „katastrální úřad může v řízení o opravě chyby katastru činit jen základní a jednoduché právní úvahy vycházející z obsahu jím zkoumaných listin a nemůže řešit sporné právní otázky (§ 8 zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky).“ Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 13. března 2013, č. j. 7 As 187/2012 - 31, k důvodům opravy podle citovaného ustanovení uvedl: „Je potřeba zdůraznit, že omyl ve smyslu ust. § 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona musí být zřejmý, tj. jednoznačně seznatelný. Postupem podle ust. § 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona nelze napravit jakýkoliv nesoulad mezi evidovanými údaji a skutečností. Pokud subjekt namítá existenci chyby, která je nejasná nebo sporná, může se obrany svých práv domoci především u civilních soudů, například cestou žaloby na určení

existence jím tvrzeného práva [§ 80 písm. c) o. s. ř.]. Závěr o tom, že tvrzená chyba v údajích evidovaných v katastru nemovitostí není zřejmým omylem, tedy sám o sobě nemůže být považován za odmítnutí spravedlnosti. Subjekt dotčený touto chybou má vždy otevřenu cestu, jak se u soudu domoci věcného přezkumu toho, zda mu dané právo svědčí či nikoliv. Je přitom na něm, aby správně vyhodnotil, pro který procesní postup jsou splněny zákonné podmínky.“ Dále v rozsudku ze dne 24. 4. 2013, č. j. 7 As 131/2012 - 32, Nejvyšší správní soud vyslovil, že „řízení o opravě chyb v katastrálním operátu slouží k uvedení údajů katastru do souladu s listinami založenými ve sbírce listin. Opravou má být pouze dosaženo souladu mezi evidovanými a skutečnými údaji. Katastrální úřad tak posuzuje toliko soulad zakreslení hranice v katastrální mapě s podklady, které má k dispozici, a za stav katastru a v něm uvedené údaje odpovídá.“ V rozsudku ze dne ze dne 31. 3. 2011, č. j. 8 As 4/2011 – 334, Nejvyšší správní soud dospěl k právnímu závěru, že „v rámci řízení o opravě chyby v katastrálním operátu (§ 8 zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky) katastrální úřady nemohou odstraňovat spory týkající se vlastnického práva.“

[28] V posuzovaném případě žalobci a stěžovatelka nemohou úspěšně tvrdit, že se jedná o zjevný omyl ve smyslu katastrálního zákona a výše citované judikatury. Nejvyšší správní soud tu v žádném případě nezpochybňuje argumentaci stěžovatelky a žalobců dovolávající se postupní smlouvy a geometrického plánu z roku 1973, ale stěžovatelka a žalobci v tomto směru zcela přehlížejí skutečnost, že zde existují jiné skutečnosti, z nichž naopak vychází katastrální operát, a že žalovaný si v takovém případě nemůže jednoduše „vybrat“ jeden z těchto nabývacích titulů, a to jen proto, že je to pro žalobce a stěžovatelku výhodné a protože nyní tyto jiné skutečnosti jsou žalobci napadány. V předmětné věci zcela evidentně vznikl spor o vlastnické právo, který ale nemá pravomoc řešit žalovaný správní orgán, a už vůbec ne v řízení o opravě chyby v katastrálním operátu, ale civilní soudy – srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2011, č. j. 8 As 4/2011 – 334.

[29] I kdyby tedy byla argumentace žalobců a stěžovatelky správná ohledně toho, že stav katastrálního operátu má odpovídat postupní smlouvě a geometrickému plánu z roku 1973, a nikoli ZMVM a ZPMZ č. 64, jak odpovídá současnému stavu, nemůže být tato otázka řešena žalovaným v řízení o opravě chyb v katastrálním operátu, neboť se zjevně jedná o velmi komplikovaný vlastnický spor o průběhu sporné hranice, který mají řešit civilní soudy; vyhověl-li by žalovaný požadavku žalobců a stěžovatelky, překročil by tím svou pravomoc. V řízení o opravě chyb v katastrálním operátu se žalovaný rovněž za dané složité skutkové situace nemůže zabývat tím, že by kromě chyb v katastrálním operátu odstraňoval i chyby obsažené v dokumentech (ZMVM a ZPMZ č. 64), které by měly sloužit jako podklad pro vlastní opravu chyby v katastrálním operátu, neboť se jedná o složitou skutkovou a právní otázku zjevně vybočující z předmětu takového řízení.

[30] K námitkám stěžovatelky ohledně porušení jejich procesních práv tím, že žalovaný nevyčkal na její případné odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí o námitce podjatosti úředních osob se Nejvyšší správní soud ztotožňuje s posouzením učiněným krajským soudem, že byt' žalovaný měl vyčkat, než prvostupňové rozhodnutí o námitce podjatosti úředních osob provádějících místní šetření nabude právní moci, tj. než žalobcům uplyne lhůta k podání odvolání, tato chyba není takového charakteru, aby odůvodnila zrušení napadeného rozhodnutí. Nejvyšší správní soud v tomto směru považuje za klíčové, že o námitce podjatosti bylo rozhodnuto, tj. že se žalovaný touto námitkou zabýval a že ji nepřehlédl. S ohledem na judikaturu Nejvyššího správního soudu (viz. rozsudek ze dne 16. 6. 2010, č. j. 5 As 60/2009 – 163), podle níž je nutné vždy zkoumat míru procesního pochybení s ohledem na složitost předmětu řízení, je nutno dospět k závěru, že toto dílčí pochybení žalovaného nemůže odůvodnit zrušení napadeného rozhodnutí.

pokračování

[31] Nejvyšší správní soud v tomto směru nemůže rovněž odhlédnout od důsledků, které by mělo zrušení napadeného rozhodnutí z tohoto důvodu, neboť žalovaný by i v takovém případě nemohl s ohledem na povahu věci vyhovět žalobcům a rozhodnout kladně o jejich žádosti o opravu chyby v katastrálním operátu.

III.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[32] Na základě výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud po přezkoumání napadeného rozsudku Krajského soudu v Plzni k závěru, že nebyly naplněny tvrzené důvody podání kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., za použití ustanovení § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. Kasační stížnost proto není důvodná a Nejvyšší správní soud ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[33] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1, 5 a 7 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla ve věci procesně úspěšná, proto nárok na náhradu nákladů řízení nemá; žalovanému náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, proto mu Nejvyšší správní soud právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal. Žalobci a), c) a d) nenavrhovali, aby jim soud přiznal náhradu nákladů řízení, nadto ze spisu není zřejmé, že by jim nějaké náklady vznikly, proto jim Nejvyšší správní soud právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal. Osoby zúčastněné na řízení by měly právo na náhradu nákladů řízení, které by jim vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jim soud uložil; Nejvyšší správní soud však osobám zúčastněným na řízení žádnou povinnost neuložil, proto jim právo na náhradu řízení nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. ledna 2014

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu